

PLATNÉ ZNĚNÍ VYBRANÝCH ČÁSTÍ DOTČENÝCH ZÁKONŮ S VYZNAČENÍM NAVRHOVANÝCH ZMĚN

Platné znění vybraných částí zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

POJIŠŤOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ VÝVOZU SE STÁTNÍ PODPOROU

§ 1

nadpis vypuštěn

(1) Tento zákon upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ a závazky vyplývajících z členství České republiky ve Světové obchodní organizaci¹⁾ státní podporu vývozu poskytovanou formou pojištění vývozních úvěrových rizik, podpořeného financování a dorovnávání úrokových rozdílů. **Tento zákon dále upravuje poskytování záruk za splacení úvěru vývozců, výrobních a obchodních podniků.**

(2) Pojištěním vývozních úvěrových rizik se pro účely tohoto zákona rozumí činnosti vykonávané Exportní garanční a pojišťovací společností, a. s., (dále jen „exportní pojišťovna“), které souvisejí s vývozem a jsou vykonávány na základě povolení uděleného Českou národní bankou podle § 3a, a to

- a) pojištění krátkodobých vývozních úvěrů proti nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo kombinovaných teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik,
- b) pojištění dlouhodobých vývozních úvěrů a úvěrů na investice proti nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo kombinovaných teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik, nebo nezaplacení v důsledku tržně nezajistitelných komerčních rizik,
- c) pojištění investic v zahraničí proti teritoriálním rizikům, především proti riziku zamezení převodu výnosu z investice, vyvlastnění, nebo politicky motivovaného násilného poškození,
- d) pojištění proti ztrátám vývozců a investorů spojeným s přípravou a realizací obchodních činností,

¹⁾ Směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních podmínek týkajících se pojišťování vývozních úvěrů pro transakce se střednědobým a dlouhodobým pojištěním.

Rozhodnutí Rady 2001/76/ES ze dne 22. prosince 2000 nahrazující rozhodnutí ze dne 4. dubna 1978 o používání jistých zásad v rámci státem podporovaných vývozních úvěrů - Ujednání o pravidlech pro státem podporované vývozní úvěry.

Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních publikovaná ve sdělení Ministerstva zahraničních věcí uveřejněném ve Sbírce zákonů pod č. 191/1995 Sb.

e) pojištění úvěrů poskytnutých výrobcí nebo vývozci na financování výroby určené pro vývoz proti riziku nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti výrobce nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu,

~~f) pojištění bankovních záruk nebo jiných služeb poskytnutých bankou vývozce zahraniční osobě za vývozce proti riziku nesplnění smluvních závazků vývozce ze smlouvy o vývozu,~~

f) pojištění přímých a nepřímých záruk a ručení spojených s vývozem a investicemi nebo pojištění finančních služeb poskytnutých bankou vývozce, bankou dovozce a bankou investora proti riziku nesplnění závazků vývozce, investora, dovozce nebo dlužníka,

g) pojištění rizik kurzové ztráty české koruny vůči cizím měnám vzniklé v případě pojistného plnění v důsledku rozdílu kurzu platného při sjednání pojistné smlouvy a kurzu platného při výplatě pojistného plnění,

h) zajišťovací činnost spočívající v přebírání rizik z pojištění podle písmen a), b) a f) sjednaných zahraničními úvěrovými pojišťovnami,

i) zajišťovací činnost vůči úvěrovým pojišťovnám ve vztahu k pojištění vývozu proti tržně nezajistitelným teritoriálním a tržně nezajistitelným komerčním rizikům,

j) pojištění a zajištění úvěrů malých a středních podnikatelů s trvalým pobytem nebo sídlem na území České republiky,

k) pojištění refinančních úvěrů poskytovaných exportní bankou.

(3) Podpořeným financováním se pro účely tohoto zákona rozumí krátkodobé a dlouhodobé financování a poskytování vývozních úvěrů, úvěrů na financování výroby pro vývoz, úvěrů na investice a na projektové financování a krátkodobé a dlouhodobé poskytování finančních služeb souvisejících s vývozem za podmínek tohoto zákona formou

a) refinančního úvěru

1. bance vývozce a bance dovozce na financování vývozu,
2. bance vývozce a bance výrobce na financování výroby pro vývoz,
3. bance investora na financování investice,
4. bance vývozce na projektové financování,

b) přímého úvěru

1. vývozci, zahraniční společnosti nebo zahraniční osobě na financování vývozu,
2. vývozci a výrobcí na financování výroby pro vývoz,
3. investorovi na financování investice,
4. vývozci na projektové financování,
5. nebankovní společnosti na odkup pohledávek vývozce souvisejících s vývozem,

c) finančních služeb souvisejících s vývozem, které zahrnují především

1. bankovní záruky,
2. otevírání akreditivů, poskytování platebních služeb, vydávání elektronických peněz a činnosti související s poskytováním platebních služeb nebo vydáváním elektronických peněz,
3. zajišťovací operace,
4. financování místních nákladů v zemi sídla nebo trvalého pobytu dovozce.

(4) Dorovnáváním úrokových rozdílů se pro účely tohoto zákona rozumí dorovnávání rozdílu mezi úroky sjednanými pevnými úrokovými sazbami u vývozních úvěrů poskytovaných bankou vývozce v souladu s právem Evropských společenství a mezinárodními pravidly upravujícími státem podporované vývozní úvěry (dále jen „mezinárodní pravidla“) se splatností alespoň dva roky a úroky stanovenými na základě šestiměsíční úrokové sazby IBOR pro měnu, ve které je poskytnut vývozní úvěr, zveřejněné agenturou Reuters dva pracovní dny před začátkem období, za které se provádí dorovnání, a navýšené o systémovou marži banky vývozce. Výši systémové marže banky vývozce stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.

(5) Zárukami za splacení úvěru vývozců, výrobních a obchodních podniků se pro účely tohoto zákona rozumí záruky za splacení jistiny úvěrů na provoz, pracovní kapitál, na inovaci a zkvalitnění výroby a za účelem udržení podnikání poskytnutých vývozcům, výrobním a obchodním podnikům. Tyto záruky poskytuje exportní pojišťovna jako mimořádné opatření s cílem zmírnění hospodářských a sociálních důsledků pandemie onemocnění COVID-19 za účelem vyšší dostupnosti likvidity exportně orientovaných podniků bez nutnosti získání povolení podle zvláštního právního předpisu. Účel a rozsah záruk, podmínky jejich poskytnutí, výši krytí nesplacené úvěrové jistiny a postup vyplacení veškerých peněžních prostředků ze státního rozpočtu ve prospěch exportní pojišťovny z titulu poskytování záruk stanoví vláda nařízením.

(6) Peněžní prostředky, které jsou exportní pojišťovně nebo exportní bance poskytovány ze státního rozpočtu, zejména dotace na úhradu ztrát, dotace na posílení fondů, peněžní prostředky na doplnění primárního kapitálu exportní pojišťovny, peněžní prostředky na zvýšení základního kapitálu exportní banky, peněžní prostředky na refinancování přijatých úvěrů nebo splacení vydaných dluhových cenných papírů, peněžní prostředky na záruky a pojistné plnění přijaté od exportní pojišťovny, přijímá exportní pojišťovna a exportní banka na své bankovní účty podřízené státní pokladně a vedené u České národní banky podle zákona o rozpočtových pravidlech⁵⁾. Na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně exportní pojišťovna nebo exportní banka vede i další peněžní prostředky, které na tyto účty převede nebo na ně přijme.

(7) Exportní pojišťovna nebo exportní banka nemůže investovat peněžní prostředky podle odstavce 6 do finančních nástrojů na finančním trhu.

(8) Ministerstvo financí může exportní pojišťovně nebo exportní bance na základě jejich odůvodněné písemné žádosti povolit vedení bankovního účtu mimo účty podřízené státní pokladně u České národní banky. V žádosti exportní pojišťovna nebo exportní banka uvede důvody zvláštního zřetele hodné pro vedení účtu mimo účty podřízené státní pokladně, označení banky a částku, která je nebo bude na účtu uložena. Ministerstvo financí posoudí žádost v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech⁵⁾.

(9) Povolení Ministerstva financí nepodléhá použití bankovního účtu vedeného mimo účty podřízené státní pokladně u České národní banky tehdy, pokud takový účet slouží výhradně k provedení převodu peněžních prostředků ze státní pokladny pro účely podpořeného financování, a to v bezprostředně navazujících mezibankovních platebních operacích.

⁵⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Pojištění vývozních úvěrových rizik a poskytování záruk

(1) Provozováním pojištění vývozních úvěrových rizik se pověřuje exportní pojišťovna. Podmínkou k provozování pojištění vývozních úvěrových rizik je, že jediným akcionářem exportní pojišťovny je stát, který svá akcionářská práva vykonává prostřednictvím ministerstev. Exportní pojišťovna není pojišťovnou podle zákona upravujícího pojišťovnictví a na její činnost se vztahují podmínky zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se provozování neživotního pojištění a zajištění a dohledu České národní banky nad touto činností pouze v tom rozsahu, v jakém nejsou upraveny tímto zákonem. Pro účely dohledu podle zákona upravujícího činnost České národní banky se exportní pojišťovna **při provozování pojištění vývozních úvěrových rizik** považuje za pojišťovnu. Na distribuci pojištění a zajištění provozovaného exportní pojišťovnou se nepoužije zákon upravující distribuci pojištění a zajištění. Distribuuovat pojištění a zajištění provozované exportní pojišťovnou je oprávněna exportní pojišťovna a distributoři splňující podmínky stanovené zákonem upravujícím distribuci pojištění a zajištění pro distribuci neživotního pojištění v rozsahu pojistných nebezpečí a zajištění podle § 1 odst. 2. Stanovy exportní pojišťovny musí obsahovat kromě náležitostí stanovených v zákoně o obchodních korporacích zákaz udělovat zaměstnancům souhlas k podnikatelské či jiné formě výdělečné činnosti shodné s podnikatelskou činností exportní pojišťovny.

(2) Exportní pojišťovna nesmí zakládat právnické osoby ani nabývat podíly v právnických osobách, s výjimkou

a) exportní banky,

b) nabytí podílu v právnické osobě, která je dlužníkem, po dobu nezbytně nutnou k zajištění vymahatelnosti pohledávek vůči dlužníkovi,

c) právnické osoby, jejímž předmětem podnikání je pojišťovací a zajišťovací činnost v odvětví pojištění úvěru a činnosti související s pojišťovací nebo zajišťovací činností podle zákona upravujícího pojišťovnictví, s výjimkou pojištění podle tohoto zákona; k založení takové právnické osoby je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. Na tuto právnickou osobu se nevztahuje státní podpora vývozu podle tohoto zákona.

(3) Fondy pro pojišťování vývozních úvěrových rizik jsou tvořeny přiděly z rozdělení zisku exportní pojišťovny a dotacemi ze státního rozpočtu určenými na tvorbu těchto fondů. Dotace ze státního rozpočtu jsou poskytovány v závislosti na vývoji pojistné angažovanosti a stávají se trvalou součástí těchto fondů. **Fond na krytí závazků z poskytovaných záruk je tvořen prostředky přidělenými na základě rozhodnutí vlády ze státního rozpočtu. Na poskytování peněžních prostředků ze státního rozpočtu na základě rozhodnutí vlády podle předchozí věty v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19 se nepoužije zákon o finanční kontrole¹⁰⁾.** Rezervy jsou tvořeny v souladu se zvláštními právními předpisy upravujícími tvorbu rezerv pro pojišťovny a pro účely zjištění základu daně z příjmů,^{5a)} přičemž

¹⁰⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

^{5a)} Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 75/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).

vyrovnávací rezervu pro pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 1 odst. 2 tvoří exportní pojišťovna odděleně. S těmito fondy a rezervami hospodaří exportní pojišťovna odděleně od ostatních rezerv a fondů.

(4) Při pojištění vývozních úvěrových rizik exportní pojišťovna předkládá Ministerstvu financí ke schválení základní ekonomické parametry jednotlivých nově zaváděných typů pojištění vývozních úvěrových rizik, zejména jejich obchodní plán; přitom zabezpečuje hospodárné využití dotací ze státního rozpočtu a státní záruky.

(5) ~~Exportní pojišťovna nesmí přijmout k pojištění vývozní úvěrová rizika přesahující její pojistnou kapacitu. Pojistnou kapacitou se rozumí horní limit pojistné angažovanosti z uzavřených pojistných smluv a smluv o příslibu pojištění, jimiž se na období do konce daného kalendářního roku může exportní pojišťovna smluvně vázat. Exportní pojišťovna nesmí přijmout k pojištění vývozní úvěrová rizika nebo poskytnout záruky tak, aby přesáhly její pojistnou kapacitu. Pojistnou kapacitou se rozumí pro účely tohoto zákona součet horního limitu pojistné angažovanosti z uzavřených pojistných smluv a smluv o příslibu pojištění, jimiž se na období do konce daného kalendářního roku může exportní pojišťovna smluvně vázat, a objemu úvěrových jistin krytých poskytnutou zárukou podle § 1 odst. 5 a § 5a.~~ Ve státním rozpočtu na daný rok se stanoví výše pojistné kapacity exportní pojišťovny a rovněž výše dotace ze zdrojů státního rozpočtu pro doplnění pojistných fondů. **Část pojistné kapacity stanovené podle předchozí věty připadající na poskytnutí záruky stanoví vláda nařízením.** Způsob výpočtu pojistné kapacity stanoví **pro pojištění vývozních úvěrových rizik** Ministerstvo financí právním předpisem, přičemž vychází ze souhrnu hodnot vývozních úvěrových rizik obsažených v platných a rozpracovaných pojistných smlouvách a smlouvách o příslibu pojištění, předpokládaného doplnění pojistných fondů z rozdělení zisku, ze změn technických rezerv exportní pojišťovny a z rozdělení platných a rozpracovaných pojistných smluv a smluv o příslibu pojištění podle míry rizikovitosti.

(6) Exportní pojišťovna může pojistit jednotlivá vývozní úvěrová rizika až do výše 20 % pojistné kapacity stanovené pro rok, kdy je na toto riziko sjednáno pojištění. Se souhlasem ministra financí a ministra průmyslu a obchodu je exportní pojišťovna oprávněna pojistit jednotlivé vývozní úvěrové riziko až do výše 40 % pojistné kapacity. Jednotlivá úvěrová rizika přesahující 40 % pojistné kapacity může exportní pojišťovna pojistit se souhlasem vlády.

(7) Ministerstvo financí stanoví právním předpisem způsob tvorby fondů **pro pojištění vývozních úvěrových rizik** uvedených v odstavci 3, poměr mezi výší rezerv a fondů **pojištění vývozních úvěrových rizik** uvedených v odstavci 3 a objemem pojistné angažovanosti a podíl exportní pojišťovny na pojistném plnění s využitím těchto rezerv a fondů. Pro pojišťovací případy s mimořádně vysokým pojistným rizikem stanoví Ministerstvo financí právním předpisem, odchylně od stanovení poměru uvedeného ve větě první, poměr mezi výší rezerv a fondů uvedených v odstavci 3 a objemem pojistné angažovanosti a podíl exportní pojišťovny na pojistném plnění s využitím těchto rezerv a fondů. Mimořádně vysokým pojistným rizikem se pro účely tohoto zákona rozumí běžně nepojistitelné pojistné riziko^{5b)} vyplývající z teritoriálních a kombinovaných komerčních a teritoriálních rizik a riziko nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti výrobce nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu, u které je národohospodářský zájem státu na jejím splnění. **Nařízení vlády stanoví způsob tvorby fondu na krytí závazků z poskytovaných záruk uvedeného v odstavci 3 a poměr mezi tímto**

^{5b)} § 3 písm. m) zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

fondem a celkovými závazky z poskytování záruk.

(8) Exportní pojišťovna podává jednou ročně Poslanecké sněmovně informaci o pojišťování vývozních úvěrových rizik. Tato informace obsahuje zejména

- a) údaje o exportní pojišťovně, především o výši jejího základního kapitálu, změnách ve složení ministerstev, která vykonávají akcionářská práva státu, změnách ve složení představenstva a dozorčí rady, a dále bilanci exportní pojišťovny,
- b) údaje o provozování pojištění vývozních úvěrových rizik, především rozbor tohoto pojištění včetně teritoriální a odvětvové struktury, užití prostředků státního rozpočtu, dále údaje o vztahu mezi poptávkou po tomto pojištění a pojistnou kapacitou exportní pojišťovny, jakož i údaje o předpokládaném vývoji tohoto pojištění.

§ 5

Náležitosti žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik

(1) Žádost o pojištění vývozních úvěrových rizik spojených s jednotlivým vývozem předkládá vývozce, výrobce, investor, banka výrobce, exportní banka nebo banka vývozce (dále jen "žadatel") exportní pojišťovně.

(2) V žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik je žadatel povinen uvést nejméně

- a) své identifikační údaje,⁶⁾
- b) výši svého čistého obchodního majetku a strukturu svých společníků,
- c) charakteristiku vývozu a jeho objem, předpokládaný podíl hodnoty vývozu, která bude vytvořena v České republice, předpokládaný rozsah vývozního úvěru, platební podmínky a časové rozložení čerpání a splácení poskytovaného úvěru a rozsah bankovní záruky nebo jiných bankovních služeb poskytovaných v souvislosti s vývozem,
- d) údaje o zahraniční osobě, které je vývozní úvěr poskytován, zejména identifikační údaje⁶⁾ a údaje o její ekonomické situaci a platební morálce,
- e) další údaje uvedené v pojistných podmínkách exportní pojišťovny.

(3) Na základě předložené žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik exportní pojišťovna může se žadatelem uzavřít pojistnou smlouvu,⁷⁾ a nebyla-li smlouva o vývozu dosud sjednána, smlouvu o příslibu pojištění.⁸⁾

⁶⁾ § 28 odst. 1 písm. a) až e) obchodního zákoníku.

⁷⁾ § 788 a násl. občanského zákoníku.

⁸⁾ § 289 a násl. obchodního zákoníku.

(4) Na pojištění vývozních úvěrových rizik není právní nárok.

§ 5a

Poskytování záruk

(1) Poskytování záruk exportní pojišťovnou podle § 1 odst. 5 se nepovažuje za pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 1 odst. 2 a nepoužije se na něj zákon upravující pojišťovnictví.

(2) Exportní pojišťovna vypracovává čtvrtletně odhad očekávané ztráty z poskytování záruk a s tím spojený odhad hodnoty poměru mezi fondem na krytí závazků z poskytovaných záruk a celkovými přijatými závazky z poskytování záruk pro období následujících šesti měsíců, který předkládá Ministerstvu průmyslu a obchodu a Ministerstvu financí.

(3) Na poskytnutí záruky není právní nárok.

§ 8

nadpis vypuštěn

(1) Stát ručí za závazky

a) exportní pojišťovny z pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 1 odst. 2; v případě poklesu hodnoty primárního kapitálu exportní pojišťovny pod výši podle § 4a odst. 3 nebo pod výši minimálního kapitálového požadavku doplní Ministerstvo financí do 6 měsíců ode dne, kdy obdrželo písemnou žádost exportní pojišťovny o doplnění kapitálu, aktiva exportní pojišťovny v takové výši, aby po uplynutí této lhůty bylo zajištěno krytí solventnostního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 nebo minimálního kapitálového požadavku,

b) exportní pojišťovny z poskytování záruk podle § 1 odst. 5 a § 5a; v případě poklesu fondu na krytí závazků z poskytovaných záruk pod výši stanovenou nařízením vlády podle § 4 odst. 3 doplní Ministerstvo financí aktiva exportní pojišťovny, a to na základě rozhodnutí vlády o poskytnutí peněžních prostředků z titulu poskytování záruk; toto rozhodnutí vláda přijímá na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem financí na základě žádosti, kterou Ministerstvu průmyslu a obchodu a Ministerstvu financí předložila exportní pojišťovna,

~~b)~~ c) exportní banky ze splácení finančních zdrojů získaných exportní bankou a za závazky z ostatních operací exportní banky na finančních trzích.

(2) Vztahy, které vznikají mezi státem a zahraniční osobou, v jejíž prospěch je záruka podle odstavce 1 poskytována, se řídí ustanoveními zvláštního zákona.^{12a)}

(3) Neodporuje-li to právu jiného státu, ručí stát podle odstavce 1 bezpodmínečně a

^{12a)} § 11 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů.

neodvolatelně. Ministerstvo financí je oprávněno potvrdit státní záruku v písemné formě.

(4) K získání finančních zdrojů exportní bankou na kapitálových trzích je třeba souhlasu Ministerstva financí, pokud zvláštní zákon¹³⁾ nestanoví jinak.

(5) K zajištění splácení poskytnutého podpořeného financování s výjimkou refinančních úvěrů je exportní banka povinna sjednat zajištění.

(6) V případě plnění státu z poskytnuté státní záruky je povinností exportní pojišťovny a exportní banky uhradit závazky vůči státu vzniklé z tohoto plnění postoupením pohledávek převzatých v souvislosti s pojištěním vývozních úvěrových rizik nebo s podpořeným financováním Ministerstvu financí, a to v rozsahu odpovídajícím podílu státu na úhradě závazků z poskytnuté státní záruky, pokud exportní banka sjednala zajištění.

(7) Exportní pojišťovna požádá Ministerstvo financí o navýšení primárního kapitálu podle odstavce 1 písm. a) bez zbytečného odkladu poté, co zjistí, že není dodržována výše primárního kapitálu ke krytí solventnostního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 nebo minimálního kapitálového požadavku, anebo nařídí-li Česká národní banka exportní pojišťovně předložit jí ke schválení ozdravný plán nebo plán krátkodobého financování. K této žádosti exportní pojišťovna přiloží zdůvodnění poklesu jejího primárního kapitálu včetně odhadu budoucího vývoje solventnostního kapitálového požadavku nebo minimálního kapitálového požadavku v nejbližších 3 letech a návrhu opatření vedoucích ke snížení jejího rizikového profilu.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Pro řízení, která byla zahájena podle zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a která nebyla do tohoto dne pravomocně skončena, se použije zákon č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., (dále jen „exportní pojišťovna“) a Česká exportní banka, a.s., (dále jen „exportní banka“) nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona převedou na účty zřízené u České národní banky peněžní prostředky z dosavadních účtů u bank nebo ostatních poskytovatelů platebních služeb a tyto účty zruší.

3. Postup podle bodu 2 se nepoužije pro peněžní prostředky poskytnuté na základní kapitál exportní banky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a pro peněžní prostředky podle § 1 odst. 9 zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Peněžní prostředky na dosavadních účtech, které jsou účty vkladovými nebo které nebylo možné zrušit a nebylo možné peněžní prostředky převést do České národní banky ve lhůtě podle bodu 2, převede exportní pojišťovna a exportní banka na účty zřízené u České národní banky neprodleně po uplynutí doby, na kterou byly tyto účty zřízeny,

¹³⁾ § 45 a násl. zákona ČNR č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

popřípadě neprodleně po odpadnutí důvodu, pro který nebylo možné peněžní prostředky převést dříve.

5. Pokud mají být peněžní prostředky podle bodu 4 vedeny na účtu mimo účet zřízený u České národní banky déle než 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je třeba k vedení takového účtu souhlasu Ministerstva financí.

6. Nabytím účinnosti tohoto zákona nejsou dotčeny transakce exportní pojišťovny a exportní banky týkající se investičních nástrojů do data jejich splatnosti.

Platné znění dotčených částí zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), s vyznačením navrhovaných změn

§ 3

Pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) dotací peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel,
- b) návratnou finanční výpomocí prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, bezúročně právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, které je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu,
- c) jinými peněžními prostředky státu peněžní prostředky státních finančních aktiv, příspěvkových organizací, státních fondů a fondů organizačních složek státu,
- d) finančním vypořádáním dotace nebo návratné finanční výpomoci, přehled o čerpání a použití prostředků a vrácení nepoužitých prostředků,
- e) neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu, jiných peněžních prostředků státu, prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, státního fondu nebo Národního fondu, jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, rozhodnutím, případně dohodou o poskytnutí těchto prostředků, nebo porušení podmínek, za kterých byly příslušné peněžní prostředky poskytnuty, porušení účelu nebo podmínek, za kterých byly prostředky zařazeny do státního rozpočtu nebo přesunuty rozpočtovým opatřením a v rozporu se stanoveným účelem nebo podmínkami vydány; dále se jím rozumí i to, nelze-li prokázat, jak byly tyto peněžní prostředky použity,
- f) zadržením peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu porušení povinnosti vrácení prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu ve stanoveném termínu,
- g) správci kapitol státního rozpočtu (dále jen „správci kapitol“) ústřední orgány státní správy a další organizační složky státu, stanoví-li zvláštní zákon, že tyto organizační složky státu mají samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu nebo že mají postavení ústředního orgánu státní

správy nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy pro rozpočtové účely,

h) peněžními prostředky státní pokladny souhrn peněžních prostředků na

1. příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu,
2. účtech státních finančních aktiv,
3. účtech ministerstva pro řízení likvidity státní pokladny a pro řízení státního dluhu, s výjimkou účtů, které ministerstvo za tímto účelem zřizuje v bankách a pobočkách zahraničních bank⁴⁾ (dále jen „banka“) nebo v bankách v zahraničí,
4. účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny rozpočtům územních samosprávných celků³⁾, státním fondům, Národnímu fondu, rezervním fondům organizačních složek státu, do státních finančních aktiv a na účtech určených ke správě peněžních prostředků z vybraných cel určených k odvodům do vlastních zdrojů Evropské unie^{3a)},
5. účtech rezervních fondů organizačních složek státu a účtech fondů kulturních a sociálních potřeb organizačních složek státu,
6. účtech cizích prostředků, účtech, u kterých z povahy příjmů a výdajů dané právním předpisem vyplývá, že nejsou součástí příjmů nebo výdajů státního rozpočtu, zvláštním účtu Ministerstva spravedlnosti podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí, samostatných běžných účtech závodního stravování, účtech sdružených prostředků (§ 72),
7. účtech příspěvkových organizací,
8. účtech státních fondů a Národního fondu,
9. zvláštních účtech ministerstva podle zákona, kterým se ruší Fond národního majetku České republiky,
10. účtech státní organizace Správa železniční dopravní cesty,
11. účtech územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu a dalších prostředků, které si na ně územní samosprávné celky nebo dobrovolné svazky obcí převedou nebo je na ně přijmou; tyto účty územních samosprávných celků jsou určeny též k příjmu výnosů daní nebo podílu na nich, převáděných těmito příjemcům podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní, pokud územní samosprávný celek tuto možnost nevyhloučí písemným oznámením ministerstvu a správci daně,
12. účtech Regionálních rad regionů soudržnosti určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a Národního fondu a dalších prostředků, které si na ně Regionální rady regionů soudržnosti převedou nebo je na ně přijmou,
13. účtech veřejných výzkumných institucí určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a Národního fondu a dalších prostředků, které si na ně veřejné výzkumné instituce převedou nebo je na ně přijmou,
14. účtech veřejných vysokých škol určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu a dalších prostředků, které si na ně veřejné vysoké školy převedou nebo je na ně přijmou,
15. účtech Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, včetně zvláštního účtu veřejného zdravotního pojištění⁴⁷⁾, účtech resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťoven a svazů zdravotních pojišťoven; to se netýká účtů vytvořených pro příjmy a výdaje ze zdaňovaných činností⁵¹⁾,
16. účtech dalších právnických osob vedených se souhlasem ministerstva u České národní banky,
- 17. účtech Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., nebo účtech jiných právnických osob založených podle zákona upravujícího pojišťování a financování vývozu se státní podporou, které nemají bankovní licenci,**

18. účtech České exportní banky, a.s., určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu nebo od Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., a dalších prostředků, které si na ně Česká exportní banka, a.s., převede nebo je na ně přijme,

i) financujícími položkami peněžní operace spojené s řízením státního dluhu s výjimkou peněžních operací na účtech řízení likvidity státní pokladny; jsou jimi zejména výnosy z prodeje státních dluhopisů, úvěry přijaté k překonání pokladního schodku státního rozpočtu, krátkodobé i dlouhodobé přijaté úvěry, změna stavu na bankovních účtech, které nejsou vkladovými účty, umořování jistiny státního dluhu, a za účelem řízení likvidity nákup a prodej cenných papírů nebo vklady, které nejsou vázány na určitou lhůtu,

j) programem nebo projektem spolufinancovaným z rozpočtu Evropské unie soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti k dosažení stanovených cílů Evropské unie, a to prostřednictvím orgánů, subjektů a fondů uvedených v článku 175 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 nebo Fondu evropské pomoci nejchudším osobám^{4a)},

k) peněžními prostředky státního rozpočtu i peněžní prostředky přijaté organizační složkou státu ze zahraničí a vydané prostřednictvím státního rozpočtu,

l) realizací státní záruky zaplacení zaručené částky státem za dlužníka, jehož ručitelem stát byl, věřiteli dlužníka na základě ručitelské smlouvy, kterou stát s věřitelem ve prospěch dlužníka uzavřel, ručitelského prohlášení nebo záruční listiny, které stát věřiteli ve prospěch dlužníka vystavil, nebo zákona, který státu ručitelskou povinnost ukládá,

m) výdaji na vládní úvěry platby vývozcům na základě smluv o částečné úhradě vyváženého zboží a služeb, které s nimi uzavřela Česká republika, a smluv České republiky o vládních úvěrech s cizími státy; vývozcem se pro účely tohoto ustanovení rozumí fyzická osoba s trvalým pobytem nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem^{4d)} a uskutečňuje vývoz do států, s nimiž má Česká republika smlouvy o vládních úvěrech; smlouvou o vládním úvěru se pro účely tohoto ustanovení rozumí smlouva České republiky s cizím státem, podle níž je tento stát povinen jí finanční prostředky, které na částečné úhrady vydala, splácet,

n) výdaji na provozní potřeby výdaje organizační složky státu kromě výdajů na programy (§ 12 odst. 1),

o) rozpočtovým systémem informační systém veřejné správy spravovaný ministerstvem, v němž se

1. soustřeďují údaje potřebné pro sestavení státního rozpočtu, střednědobého výhledu za oblast státního rozpočtu a rozpočtového provizoria, pro hodnocení plnění státního rozpočtu a pro hospodaření v rozpočtovém provizoriu,

2. sestavuje státní rozpočet, střednědobý výhled za oblast státního rozpočtu a rozpočtové provizorium,

3. mění údaje na základě změny zákona o státním rozpočtu,

4. provádějí rozpočtová opatření,

5. stanoví výše finančních prostředků, které je možno vynaložit na úhradu závazků (dále jen „rezervace“),

6. vedou rozpočty organizačních složek státu a chronologické evidence rozpočtových opatření,

7. zpracovávají údaje předané Českou národní bankou o provedených operacích za státní rozpočet,

8. zobrazuje plnění státního rozpočtu dle rozpočtové skladby a vznik, evidence a snižování

nároků z nespotřebovaných výdajů.

§ 33

Správa peněžních prostředků státní pokladny

(1) Peněžní prostředky státní pokladny jsou odděleně vedeny na účtech uvedených v § 3 písm. h) (dále jen „účty podřízené státní pokladně“).

(2) Souhrnné účty státní pokladny a účty podřízené státní pokladně vede Česká národní banka v korunách českých a v jednotné evropské měně, případně v dalších měnách dohodnutých ve smlouvě podle odstavce 4. K účtům poskytuje Česká národní banka platební služby⁴¹⁾. Účty podřízené státní pokladně jsou podřízeny jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny, a to podle jednotlivých měn, ve kterých jsou účty podřízené státní pokladně vedeny.

(3) Celkový součet peněžních prostředků na účtech podřízených jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny nesmí být záporný.

(4) Obsah a rozsah činností týkajících se vedení souhrnných účtů státní pokladny, včetně podmínek úročení zůstatků na těchto účtech, určuje smlouva mezi ministerstvem a Českou národní bankou.

(5) Zůstatky účtů podřízených státní pokladně jsou součástí vládní finanční statistiky a jejich evidenci zajišťuje ministerstvo.

(6) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) jsou povinni poskytovat ministerstvu informace pro průběžné sledování vývoje peněžních prostředků na těchto účtech a pro kontrolu jejich použití, a dále jsou povinni udělit České národní bance souhlas s poskytováním informací o stavu a pohybech peněžních prostředků na těchto účtech ministerstvu.

(7) Úroky ze souhrnného účtu jsou příjmem státního rozpočtu a úhrady za bankovní služby u účtů podle § 3 písm. h) bodů 1 až 10 ~~a 15, 15, 17 a 18~~ jsou výdajem státního rozpočtu.

(8) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 mohou převést peněžní prostředky na nich vedené na účty, které nejsou podřízeny státní pokladně. ~~Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 1 až 10 a 15 nesmějí být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně. Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 1 až 10, 15, 17 a 18 nesmějí být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně. Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 17 a 18 mohou být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně, pokud tak stanoví zákon upravující pojišťování a financování vývozu se státní podporou.~~ Ministerstvo může kontrolovat dodržování této povinnosti.

(9) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 obdrží od ministerstva namísto úroku peněžní plnění tento úrok nahrazující; v tomto případě Česká národní banka neověřuje rezervaci postupem podle § 34 odst. 5. Výši peněžního plnění nahrazujícího úrok stanoví ministerstvo oznámením na svých internetových stránkách.

(10) Platební režim výdajů zpravodajských služeb České republiky^{2a)} se řídí zvláštním

režimem dohodnutým s ministerstvem.

(11) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 **až 18** se mohou za účelem zvýšení efektivity řízení likvidity státní pokladny s ministerstvem dohodnout, že peněžní prostředky ponechají uloženy na účtu podřízeném státní pokladně v dohodnuté výši a na předem stanovenou dobu. Součástí této dohody je též sjednání výše peněžního plnění nahrazujícího úrok poskytovaného majitelům účtů ministerstvem podle odstavce 9. **Obdobné plnění nahrazující úrok může ministerstvo sjednat s majiteli účtů podle § 3 písm. h) bodů 17 a 18.**